

Supplerende vejledning til dramatik

Dramatik i de større skriftlige opgaver – SRP og SSO

SRP

Studieretningsprojektet skrives som hovedregel i to fag, hvoraf mindst et fag er på A-niveau og mindst et fag er et studieretningsfag. Studieretningsprojektet skrives inden for et område og en faglig problemstilling, der giver mulighed for fagligt samspil mellem to fag, eleven har eller har haft. Projektets problemstilling behøver ikke at have lige stor vægt i forhold til de to indgående fag. Opgaveformuleringen skal inddrage nogle aspekter eller være ledsaget af bilag der ikke er blevet drøftet under vejledningen.

En SRP kan involvere Dramatik C eller B i kombination med et studieretningsfag på A-niveau

SSO

Den større skriftlige opgave er individuel og udarbejdes inden for et eller to fag. Skrives opgaven i ét fag, skal eleven enten følge undervisningen eller have aflagt prøve i faget på mindst B-niveau. Skrives opgaven i to fag, skal eleven følge eller have aflagt prøve i fagene, hvoraf mindst ét skal være på mindst B-niveau. Opgaveformuleringen skal inddrage nogle aspekter eller være ledsaget af bilag der ikke er blevet drøftet under vejledningen.

En SSO kan involvere Dramatik B både alene og i kombination med et andet fag eller Dramatik C i kombination med et fag på b-niveau

Særlige forhold i dramatik

Kan eleverne tage udgangspunkt i en film eller serie?

Ja, men ikke alle film og serier er velegnede. Råd eleverne til at vælge en film eller serie, hvor det er muligt at bringe kernefagligheden i dramatik i spil. Det skal være tydeligt, hvordan der er arbejdet med arrangement, spillestil eller andre kernefaglige forhold. En dramaturgisk analyse må ikke forveksles med en filmanalyse.

Må eleverne tage udgangspunkt i en forestilling de har oplevet, men som ikke er optaget?

Ja. Det kan nemlig være rigtig svært at få fat i videoproduktioner af teaterforestillinger, og selv om teatrene ofte har dokumentationvideoer af deres forestillinger, kan de pga. rettighedsspørgsmål ikke udlevere dem.

Hvis eleverne vælger at skrive om en forestilling, som går i teatret, så råd dem til at se forestillingen flere gange. Bed dem også om at inddrage forskelligt tilgængeligt materiale som dokumentation (fotos, trailer eller manuskript) eller tegne en scenskitse selv. På den måde sikres det, at censor har en rimelig mulighed for at bedømme projektet.

Hvad skal eleverne helst vælge: en forestillingsanalyse eller en realisationsanalyse?

Begge analysetyper er mulige. Erfaringen viser, at det kan være svært at lave en god realisationsanalyse.

Det er et problem, hvis de konkrete forslag til realisationen ikke bliver analytisk begrundet overhovedet, eller hvis de kun bliver begrundet isoleret set og ikke sat i en større sammenhæng. Gør derfor eleverne opmærksom på, at forslaget til realisation skal være begrundet i en overordnet samlende idé med forestillingen.

Skal der indgå et ukendt bilag i opgaveformuleringen?

Ikke nødvendigvis. Ifølge læreplanen for SRP skal opgaveformuleringen ” inddrage nogle aspekter eller være ledsaget af bilag, der ikke er blevet drøftet med eleven under vejledningen og ikke indgår i elevens problemformulering”. Kravet kan honoreres på forskellige måder.

Opgaveformuleringen kan fx indeholde en pointering af et bestemt analyseområde, som skal inddrages i besvarelsen, eller være ledsaget af et citat, som eleven skal inddrage og reflektere over. Opgaveformuleringen kan også være ledsaget af et bilag i form af et uddrag af en teoretisk tekst eller en af kort artikel eller anmeldelse. Det er imidlertid ikke tanken, at et bilag skal være af et omfang, så det bliver endnu en kilde, der supplerer det kildemateriale, eleven selv har fundet.

Kan eleverne tage udgangspunkt i deres eget skabende arbejde?

Ja, læreplanen for SRP siger fx: ” Ved studieretningsprojekter, hvori kunstneriske fag eller innovative løsninger indgår, kan en del af det anvendte materiale være et selvproduceret produkt.” Det er selvfølgelig vigtigt, at eleven forholder sig analytisk og teoretisk til sit produkt.

Generelle forhold

Vejlederen har ansvaret for at opgaveformuleringen giver mulighed for at skrive en god besvarelse. En god opgaveformulering lægger op til:

- En sammenhængende besvarelse med klar rød tråd. Vejledningen for SRP foreslår derfor et samlende spørgsmål som del af opgaveformuleringen: ”Der kan med fordel opstilles et samlende spørgsmål i opgaveformuleringen, således at fagenes eller fagområdernes bidrag til arbejdet ses i lyset af det samlende spørgsmål. Det kan give et fokus på, om opgaveformuleringen hænger fagligt sammen.” På den måde kan der lægges tydeligt op til at eleven ikke kun beskæftiger sig med analyse og tolkning af enkeltdele, men ser det enkelte element i forhold til overordnet sammenhæng
- En rimelig præcist afgrænset besvarelse, der går i dybden inden for sit område
- En besvarelse, der involverer afgrænset teori, som er relevant for opgavens fokus
- En besvarelse med progression mht. taksonomiske niveauer
- En besvarelse, der inddrager de fagligheder, som indgår, i et meningsfuldt samspil

Eksempler på opgaveformuleringer:

Den gode opgaveformulering bliver til i et samarbejde på baggrund af et samarbejde mellem elev og vejleder og kan derfor se ud på forskellige måder.

Her følger en række eksempler på velfungerende opgaveformuleringer. De er velfungerende på den måde, at de har dannet udgangspunkt for gode projekter i en ganske bestemt vejlednings- og undervisningskontekst. Netop derfor kan de heller ikke overføres ukritisk til en anden sammenhæng. De er tænkt som inspiration og som konkrete eksempler på, hvordan pointerne i vejledningen her kan omsættes til praksis.

KANE: BLASTED (SRP i Engelsk og Dramatik)

Der ønskes en redegørelse for in-yer-face-genren og dele af Sarah Kanes forfatterskab, der er relevant for en læsning af "Blasted" (1995).

Desuden ønskes en analyse og fortolkning af Sarah Kanes drama "Blasted" med særligt henblik på voldsæstetikken i stykket.

Endvidere ønskes en analyse af, hvordan ovenstående kommer til udtryk i selvvalgte klip og billeder fra opsætninger af stykket – herunder i spillestil og scenografi. I denne forbindelse ønskes en vurdering af forholdet mellem form og indhold.

Til slut ønskes en perspektivering til nutidige værker, hvor genren har sat sig spor.

BECKETT: WAITING FOR GODOT (SRP i Engelsk og Dramatik)

Redegør for centrale træk i det absurde teater og i den samtid, som genren er en reaktion på.

Under inddragelse af ovenstående ønskes en analyse og fortolkning af "Waiting for Godot" baseret på Samuel Becketts manuskript og Michael Lindsay-Hoggs filmatisering af stykket (2001). I forbindelse med sidstnævnte skal der foretages en forestillingsanalyse især med henblik på eksistentialistiske budskaber og kritik af samtiden.

På baggrund af analysen ønskes en diskussion af stykkets aktualitet efter uropførelsen i 1953. Til at belyse dette inddrages selvvalgt materiale i form af andre opsætninger af Waiting for Godot.

SKAM (SRP i Musik og Dramatik)

Gør rede for realistisk spillestil ifølge Konstantin Stanislavskij.

Lav en forestillingsanalyse af anden sæson af den norske tv-serie "Skam" med nedslag i relevante, udvalgte sekvenser. Forestillingsanalysen skal have fokus på dramaturgi, spillestil og brug af sange som virkemiddel med henblik på at forklare, hvordan serien behandler moderne etiske dilemmaer. Komponer med udgangspunkt i forestillingsanalysen en titelmelodi, og forklar de analytiske musikalske overvejelser der ligger bag. Inddrag relevant musikteori og perspektiver til forskellige traditioner inden for filmmusik.

FRYGT (SRP i Biologi og Dramatik)

Gør kort for nervesystemets opbygning, og forklar herunder funktionen af de hjerneområder, der er relevante i forbindelse med frygt. Opstil og udfør et eksperiment, der viser fysiologisk respons ved frygt. Inddrag eksperimentet og dets resultater i din besvarelse.

Lav en forestillingsanalyse af "Living Dead" af Christian Lollike med fokus på dramaturgi, spillestil og sceniske virkemidler med henblik på at give et bud på, hvad forestillingen vil udtrykke, og hvordan den appellerer til tilskuernes følelse af frygt. Inddrag i den forbindelse Aristoteles' katharsis-begreb, og giv desuden et bud på, hvordan forestillingen er inspireret af den engelske In-yer-face tradition.

Vurdér på baggrund af redegørelsen for nervesystemet og forestillingsanalysen, hvorfor det kan give mening at appellere til følelsen af frygt i teatret. Inddrag i den forbindelse evolutionsteorien mht. hjernens udvikling.

MINIMALISME (SRP i Engelsk og Dramatik)

Der ønskes en redegørelse for minimalismen som skrivestil og for Stanislavskijs skuespilteknik samt en refleksion over sammenhængen mellem de to.

Dernæst ønskes en analyse af novellen "The short happy life of Francis Macomber" med særligt fokus på fortælle teknik, karaktertegning og tematik. Ud fra analysens konklusioner skal der fremstilles et iscenesættelsesforslag frit baseret på novellen, hvor Stanislavskijs skuespilteknik benyttes. Iscenesættelsesforslaget skal desuden indeholde overvejelser om scenografi, lyd, lys og type af sceneri, og til sidst en gennemgang af en udvalgt scene, som belyser hvordan Stanislavskijs skuespilteknik kan omsætte tekstens beskrivelser og implicite indhold til teater.

Endelig ønskes der en diskussion af, hvordan og med hvilket formål minimalismens fortælle teknik kan omsættes til teater på baggrund af iscenesættelsesforslaget.

A CLOCKWORK ORANGE (SRP i Engelsk og Dramatik)

Hvordan kan en moderne iscenesættelse af "A Clockwork Orange" bedst udfolde romanens tematik og samfundskritik?

Der ønskes en kort redegørelse for genren in-yer-face-teater og dens historiske kontekst.

Dernæst ønskes en analyse og fortolkning af romanen "A Clockwork Orange" (Anthony Burgess, 1962) med særligt fokus på fortælle teknik, hovedperson og tematik. Endelig ønskes en diskussion af, hvordan man bedst kan udfolde romanens tematik og samfundskritik i en moderne iscenesættelse. I diskussionen skal du forholde dig til in-yer-face-teatret.

ROMEO AND JULIET (SRP i Engelsk og Dramatik)

Redegør kort for begrebet remediering og for karakteristiske træk ved det Elizabethanske teater. Analysér og fortolk William Shakespeares "Romeo and Juliet" med vægt på personkarakteristik og personrelationer. Desuden skal der indgå overvejelser omkring det sproglige udtryk. Analysen skal tage udgangspunkt i 2-3 udvalgte scener fra stykket. Inddrag herefter Baz Luhrmanns film fra 1996, idet du analyserer og diskuterer filmens realisation af de udvalgte scener.

Diskutér med inddragelse af informationer om det Elizabethanske teater, hvilke overvejelser der kan være i forbindelse med remedieringer. I denne forbindelse skal du inddrage klassikerbegrebet.

Eksempler på opgaveformuleringer, SSO:

SVENDBORGDIGTE (SSO i Dramatik)

Der ønskes en kort præsentation af Baggårdsteatrets forestilling "Svendborgdigte" skrevet af Bertolt Brecht og en redegørelse for det episke teater.

Derpå ønskes en analyse af selvvalgte sekvenser fra forestillingen med fokus på de episke virkemidler i den moderne iscenesættelse af Bertolt Brechts tekst.

På baggrund af redegørelsen og analysen ønskes der en diskussion af om Bertolt Brechts stykker stadig har en relevans i dag. Inddrag bilaget.

Bilag: Rikke Rottenstein: Er der stadig bid i Brecht? Berlingske 2/9 2015

ENETIME (SSO i DRAMATIK)

Der ønskes en redegørelse for det absurde teater.

Endvidere ønskes der en dramaturgisk tekstanalyse af Eugene Ionescos "Enetime" fra 1951 med særlig fokus på dramaturgisk opbygning, karaktertegning og sprogets rolle i stykket.

Perspektiver stykket til et selvvalgt stykke af Line Knutzon.

BY PROXY: OS (SSO i Dramatik)

Der ønskes en kort præsentation af teatergruppen By Proxy og deres forestilling "OS" samt en redegørelse for karakteristiske træk ved moderne dansk teater i det nye årtusinde.

Herefter ønskes der en analyse og fortolkning af forestillingen "OS" med fokus på tematik og publikumsrelation.

På baggrund af redegørelse og analyse ønskes en diskussion af fordele og ulemper ved publikumsinddragelse. Inddrag bilaget.

Bilag: Louise Kidde Sauntved: Teatre vil have publikum til at spille med. Berlingske, 4/6 2014